

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 54/25

Λουξεμβούργο, 29 Απριλίου 2025

Απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-453/23 | Prezydent Miasta Mielca

Κρατικές ενισχύσεις: το Δικαστήριο διευκρινίζει τις περιστάσεις υπό τις οποίες οι φορολογικές απαλλαγές μπορούν να απαγορεύονται από το δίκαιο της Ένωσης

Στην Πολωνία, η φορολογική αρχή έκρινε ότι δεν μπορούσε να χορηγηθεί σε μια επιχείρηση η απαλλαγή από τον φόρο ακίνητης περιουσίας η οποία προβλέπεται για την περίπτωση κατά την οποία υφίσταται επί γηπέδου σιδηροδρομική υποδομή που τίθεται στη διάθεση σιδηροδρομικών μεταφορέων, με την αιτιολογία ότι η χορήγησή της θα αντέβαινε στο δίκαιο της Ένωσης περί κρατικών ενισχύσεων. Το Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο της Πολωνίας υπέβαλε σχετικά ερωτήματα στο Δικαστήριο. Το Δικαστήριο κρίνει ότι, κατ' αρχήν, μια γενική και αφηρημένη απαλλαγή, όπως αυτή η οποία προβλέπεται από την πολωνική νομοθεσία, δεν συνιστά κρατική ενίσχυση, διότι δεν παρέχει επιλεκτικό πλεονέκτημα. Η απαλλαγή αυτή δεν φαίνεται να συνδέεται με τα ειδικά χαρακτηριστικά των δικαιούχων επιχειρήσεων ή των δραστηριοτήτων τους και δεν φαίνεται να αποτελεί μέρος ενός συστήματος που εισάγει προδήλως διακρίσεις. Στηριζόμενη σε ένα ουδέτερο κριτήριο, η εν λόγω απαλλαγή εφαρμόζεται σε διάφορους φορείς, στους οποίους περιλαμβάνονται επιχειρήσεις διαφόρων μεγεθών και τομέων, καθώς και μη οικονομικές οντότητες. Επιπλέον, η απαλλαγή επιδιώκει διττό σκοπό: δημοσιονομικό και περιβαλλοντικό. Ωστόσο, απόκειται στο εθνικό δικαστήριο να εκτιμήσει αν το επίμαχο καθεστώς απαλλαγής συνιστά ή όχι κρατική ενίσχυση.

Μια πολωνική επιχείρηση, η οποία κατέχει επί των γηπέδων της ιδιωτική παρακαμπτήρια σιδηροδρομική γραμμή, αποφάσισε να τη θέσει στη διάθεση ενός σιδηροδρομικού μεταφορέα προκειμένου να τύχει απαλλαγής από τον φόρο ακίνητης περιουσίας. Προς τούτο, ζήτησε από την αρμόδια αρχή φορολογική ερμηνευτική απόφαση η οποία να επιβεβαιώνει το δικαίωμά της να τύχει της εν λόγω απαλλαγής.

Μολονότι η επιχείρηση πληρούσε όλες τις προβλεπόμενες από το πολωνικό δίκαιο προϋποθέσεις, εντούτοις, η φορολογική αρχή αρνήθηκε να της χορηγήσει την απαλλαγή με την αιτιολογία ότι, κατά το δίκαιο της Ένωσης, η απαλλαγή αυτή θα συνιστούσε παράνομη κρατική ενίσχυση, διότι δεν είχε προηγουμένως κοινοποιηθεί στην Επιτροπή.

Η επιχείρηση προσέβαλε την ως άνω άρνηση ενώπιον των πολωνικών δικαστηρίων. Το Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο της Πολωνίας, διατηρώντας αμφιβολίες ως προς το αν η εν λόγω απαλλαγή από τον φόρο ακίνητης περιουσίας μπορεί να χαρακτηριστεί ως κρατική ενίσχυση υπό το πρίσμα του δικαίου της Ένωσης¹, υπέβαλε προδικαστικά ερωτήματα στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ζητεί να διευκρινιστεί αν η απαλλαγή αυτή παρέχει επιλεκτικό πλεονέκτημα στους δικαιούχους της και νοθεύει ή απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό.

Κατά το Δικαστήριο, **η επίμαχη απαλλαγή από τον φόρο ακίνητης περιουσίας δεν φαίνεται να παρέχει επιλεκτικό πλεονέκτημα και, ως εκ τούτου, δεν φαίνεται να συνιστά κρατική ενίσχυση. Ωστόσο απόκειται στο εθνικό δικαστήριο να αποφανθεί οριστικώς επί του εν λόγω ζητήματος.**

Στην ανάλυσή του, το Δικαστήριο εκκινεί από την παραδοχή ότι το νομικό καθεστώς του φόρου ακίνητης

περιουσίας, όπως αυτό προβλέπεται από την πολωνική νομοθεσία, αποτελεί το «κανονικό» φορολογικό καθεστώς, υπό το πρίσμα του οποίου εκτιμάται ο ενδεχόμενος επιλεκτικός χαρακτήρας της απαλλαγής. Το καθεστώς αυτό εφαρμόζεται σε όλους τους ιδιοκτήτες ή κατόχους ακινήτων και καθορίζει τα συστατικά στοιχεία του φόρου ακίνητης περιουσίας, συμπεριλαμβανομένης της επίμαχης απαλλαγής.

Μια γενική και αφηρημένη απαλλαγή που συνοδεύει έναν άμεσο φόρο, όπως αυτή η οποία προβλέπεται από την πολωνική νομοθεσία, **δεν μπορεί, κατ' αρχήν, να θεωρηθεί ως κρατική ενίσχυση**. Πράγματι, δεδομένου ότι τεκμαίρεται ότι η απαλλαγή είναι συμφυής με το «κανονικό» φορολογικό καθεστώς, δεν παρέχει, κατά κανόνα, επιλεκτικό πλεονέκτημα.

Ωστόσο, υπάρχουν δύο περιπτώσεις στις οποίες μια τέτοια απαλλαγή θα μπορούσε να είναι επιλεκτική. Αφενός, όταν η απαλλαγή αυτή αποτελεί μέρος ενός φορολογικού συστήματος που έχει διαμορφωθεί με βάση παραμέτρους προδήλως εισάγουσες δυσμενείς διακρίσεις. Αφετέρου, όταν οι προϋποθέσεις που θέτει η σχετική ρύθμιση για τη χορήγηση της απαλλαγής αφορούν ένα ή περισσότερα ειδικά χαρακτηριστικά των δικαιούχων επιχειρήσεων, χαρακτηριστικά τα οποία συνδέονται άρρηκτα με τη φύση των εν λόγω επιχειρήσεων ή των δραστηριοτήτων τους, με αποτέλεσμα οι ως άνω επιχειρήσεις να αποτελούν μια συνεκτική κατηγορία.

Εν προκειμένω, η επίμαχη απαλλαγή χορηγείται στους υποκειμένους στον φόρο υπό την προϋπόθεση ότι κατέχουν, μεταξύ άλλων, έκταση που αποτελεί μέρος της σιδηροδρομικής υποδομής, η οποία τίθεται στη διάθεση των σιδηροδρομικών μεταφορέων. Επομένως, υπό την επιφύλαξη εξακριβώσεως από το εθνικό δικαστήριο, **η προϋπόθεση αυτή δεν φαίνεται να συνδέεται, ούτε από νομικής ούτε από πραγματικής απόψεως, με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των επιχειρήσεων που τυγχάνουν της εν λόγω απαλλαγής**. Επίσης, δεν αποτελεί μέρος ενός φορολογικού συστήματος το οποίο έχει διαμορφωθεί βάσει παραμέτρων οι οποίες προδήλως εισάγουν δυσμενείς διακρίσεις.

Επομένως, η απαλλαγή αυτή φαίνεται να μπορεί να χορηγηθεί σε μια ετερογενή ομάδα δικαιούχων, η οποία περιλαμβάνει μη οικονομικούς φορείς και επιχειρήσεις πολύ διαφορετικών μεγεθών και τομέων δραστηριότητας. **Το γεγονός ότι μόνον οι επιχειρήσεις που πληρούν τις προϋποθέσεις απαλλαγής μπορούν να τύχουν της απαλλαγής αυτής δεν αρκεί, αφ' εαυτού, για να θεωρηθεί ότι η απαλλαγή είναι επιλεκτική**.

Επιπλέον, η προαναφερθείσα απαλλαγή επιδιώκει όχι μόνο δημοσιονομικό αλλά και περιβαλλοντικό σκοπό, ενθαρρύνοντας την αποκατάσταση των εγκαταλελειμμένων σιδηροδρομικών γραμμών και τη χρήση αυτού του είδους μεταφορών. Στο πλαίσιο της φορολογικής αυτονομίας του, ένα κράτος μέλος μπορεί θεμιτώς να επιδιώκει, μέσω της άμεσης φορολογίας, εκτός από έναν αμιγώς δημοσιονομικό σκοπό, έναν ή περισσότερους άλλους σκοπούς, οι οποίοι, κατά περίπτωση, συνιστούν από κοινού τον σκοπό του κρίσιμου πλαισίου αναφοράς.

Ωστόσο, σε περίπτωση που το εθνικό δικαστήριο κρίνει ότι η επίμαχη απαλλαγή παρέχει επιλεκτικό πλεονέκτημα, θα πρέπει στη συνέχεια να εξετάσει αν, λαμβανομένων υπόψη των γενικών χαρακτηριστικών της, νοθεύει ή απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό. Ως προς το σημείο αυτό, το Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι η απαλλαγή μιας επιχείρησης από τις δαπάνες τις οποίες θα έπρεπε κανονικά να καταβάλει, σε οικονομικό τομέα που έχει ελευθερωθεί σε επίπεδο Ένωσης, νοθεύει κατ' αρχήν τους όρους του ανταγωνισμού.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Με την προδικαστική παραπομπή τα δικαστήρια των κρατών μελών μπορούν, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει κάθε άλλο εθνικό δικαστήριο ενώπιον του οποίου ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο και, εφόσον υπάρχει, η σύνοψη της απόφασης](#) είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσης της απόφασης.

Επικοινωνία: Jacques René Zammit ☎ (+352) 4303 3355

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της απόφασης διατίθενται από το «[Europe by Satellite](#)» ☎ (+32) 2 2964106

Ακολουθήστε μας!

¹ Το άρθρο 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ.